

2024 60

Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-e Maddesindeki İstisna Oranı Değişikliği

[5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci Maddesinin Birinci Fıkrasının \(e\) Bendinde Yer Alan İstisna Oranının Değiştirilmesi Hakkında Karar \(Karar Sayısı: 9160\)](#) 27 Kasım 2024 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Bu Karar ile, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e bendine yer alan istisna oranı **%75'ten %50'ye** düşürülmektedir. Karar yayımı tarih olan 27 Kasım 2024 tarihinde yürürlüğe girmekte olduğundan; kurumların sahip oldukları, bilançolarında kayıtlı iştirak hisseleri ile kurucu senetleri, intifa senetleri, rüçhan hakları ile yatırım fonları katılma paylarının 27 Kasım 2024 tarihinden itibaren elde edilecek olan satış kazancı istisnası oranı %50 olarak uygulanacaktır.

Bu konuda herhangi bir geçici madde ihdası da yapılmadığı için, sözü geçen senet, hak ve fonların 27 Kasım 2024 tarihinden önce iktisap edilmiş olması halinde dahi satış kazancı istisnası oranı %50 olarak uygulanacaktır. Oysaki müktesep hakların korunarak, 27 Kasım 2024 tarihinden önce iktisap edilmiş olanlar için %75'lik istisna oranının uygulanması sağlanabilirdi.

Bu vesileyle istisna hükmünün son şekli ve konuya ilişkin diğer bazı önemli noktalar aşağıda özetlenmiştir.

1) Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e Maddesinde Yer Alan İstisna Hükmünün Son Şekli

Bu Karar ile, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e bendinde yapılan değişiklik sonrasında 27 Kasım 2024 tarihinden itibaren bendin son şekli aşağıdaki gibi olmuştur.

"MADDE 5- (1) Aşağıda belirtilen kazançlar, kurumlar vergisinden müstesnadır:

e) Kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisseleri ile aynı süreyle sahip oldukları kurucu senetleri, intifa senetleri, rüçhan hakları ve bu fıkranın (a) bendi kapsamında istisna kazançlarına kaynak oluşturan yatırım fonlarının katılma paylarının satışından doğan kazançların %50'lik kısmı.

Bu istisna, satışın yapıldığı dönemde uygulanır ve satış kazancının istisnadan yararlanan kısmı satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulur. Ancak satış bedelinin, satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar tahsil edilmesi şarttır. Bu süre içinde tahsil edilmeyen satış bedeline isabet eden istisna nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır.

İstisna edilen kazançtan beş yıl içinde sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır. Aynı süre içinde işletmenin tasfiyesi (bu Kanuna göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

Bedelsiz olarak veya rüçhan hakkı kullanılmak suretiyle itibarî değeriyle elde edilen hisse senetlerinin elde edilme tarihi olarak, sahip olunan eski hisse senetlerinin elde edilme tarihi esas alınır.

Devir veya bölünme suretiyle devralınan iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının satışında aktifte bulundurma sürelerinin hesabında, devir olunan veya bölünen kurumda geçen süreler de dikkate alınır.

Menkul kıymet ticareti ve kiralanmasıyla uğraşan kurumların bu amaçla ellerinde bulundukları değerlerin satışından elde ettikleri kazançlar istisna kapsamı dışındadır."

2) İstisna Kapsamındaki Senet, Hak ve Fonların Kapsamı

İstisna kapsamındaki senet, hak ve fonların kapsamı hakkında KVK Genel Tebliğinde yapılan açıklamalar özetle aşağıdaki gibidir.

2.1. İştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri

Düzenlemede yer alan "iştirak hisseleri" deyimini, menkul değerler portföyüne dahil hisse senetleri ile ortaklık paylarını ifade etmektedir. Bunlar;

- Anonim şirketlerin ortaklık payları veya hisse senetleri (Sermaye Piyasası Kanununa göre kurulan yatırım ortaklıkları hisse senetleri dahil),
- Limited şirketlere ait iştirak payları,
- Sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketlerin komanditer ortaklarına ait ortaklık payları,
- İş ortaklıkları ile adi ortaklıklara ait ortaklık payları,
- Kooperatiflere ait ortaklık payları

olarak sıralanabilir.

Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi fonların katılma belgeleri ise iştirak hissesi olarak değerlendirilmeyecektir.

2.2. Rüçhan hakları

Anonim şirketler ile eshamlı komandit şirketlerin sermaye artırımına gitmeleri durumunda, bu şirketlerin hisse senetlerini aktifinde bulunduran kurumlar, bedelli veya bedelsiz olarak yapılan bu sermaye artırımına katılabilecekleri gibi yeni hisse senedi rüçhan hakkı kuponlarını (öncelikli alım hakkı) başkalarına da satabilmektedirler.

2.3. Girişim sermayesi yatırım fonları katılma payları

Sermaye piyasası mevzuatına göre girişim sermayesi yatırım fonları, nitelikli yatırımcılardan katılma payı karşılığında toplanan para ya da iştirak paylarıyla, pay sahipleri hesabına, inançlı mülkiyet esaslarına göre, girişim sermayesi yatırımlarından oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulan ve tüzel kişiliği bulunmayan mal varlığı olarak tanımlanmaktadır.

Bu Sirkülerimize ilişkin görüş, öneri ve sorularınızı info@narcon.com.tr'ye iletebilirsiniz.

Saygılarımızla.

NARCON YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

www.narcon.com.tr

27.11.2024